

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๔/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต.๖๕/๒๕๖๐

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า การพิจารณาคดีของผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๒๑๒ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องขอแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล (ผู้ร้อง) เป็นจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ อม.๕๑/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ เป็นองค์คณะผู้พิพากษาในคดีดังกล่าว ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ๒ คำร้อง คือ คำร้องขออนุญาตเพิ่มเติมคำให้การจำเลย และคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยบทบัญญัติกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ โดยผู้ร้องโต้แย้งพร้อมเหตุผลว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ไม่มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงคดีนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ ที่บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้นั้น เป็นการแก้ไขหรือตรากฎหมายขึ้นใหม่โดยไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๕ เนื่องจากในการ

- ๒ -

ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีสมาชิกมาประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงเป็นกระบวนการตรากฎหมายที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ถือได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจะนำมาใช้บังคับไม่ได้ ผู้ร้องจึงขอให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ซึ่งเป็นองค์คณะผู้พิพากษาในคดีดังกล่าวส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยต่อไป ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ พิจารณาแล้วมีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคำโต้แย้งดังกล่าวว่า ให้สำเนาคำร้องให้อัยการสูงสุด โจทก์ทราบ โดยจะคัดค้านประการใดให้คัดค้านเข้ามาภายใน ๗ วัน นับแต่วันนี้ มิฉะนั้นไม่ถือว่าติดใจคัดค้าน ต่อมาวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ อัยการสูงสุด โจทก์ ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำโต้แย้งของผู้ร้องที่ขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เนื่องจากเห็นว่าคำโต้แย้งดังกล่าวไม่เข้าเงื่อนไขตามกฎหมายที่ศาลต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เพราะกรณีที่ผู้ร้องยกข้อเท็จจริงเรื่ององค์ประชุมที่พิจารณาผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวก่อนนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยเป็นการโต้แย้งในเรื่องกระบวนการตรากฎหมาย ส่วนการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชบัญญัติสามารถตรวจสอบได้เฉพาะในส่วนบทบัญญัติที่เป็นเนื้อหาของกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เท่านั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบว่า พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีกระบวนการตรากฎหมายที่มิชอบ เพราะล่วงเลยเวลาและขั้นตอนดังกล่าวไปแล้ว ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องได้ยื่นคำแถลงโต้แย้งคำคัดค้านของโจทก์ว่า ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่โจทก์ได้กล่าวอ้างมานั้นเป็นกฎหมายที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๔ ซึ่งมีได้ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย โดยการควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ นั้น ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตั้งแต่ยังเป็นร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น แต่เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การควบคุมการตรากฎหมายขึ้นอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ มิใช่ควบคุมในระหว่างเป็นร่างกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายและร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) ผู้ร้องจึงขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จากนั้นวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ได้มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ตามคำร้องของผู้ร้องเกี่ยวพันกับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การของผู้ร้อง จึงเห็นควรรอไว้วินิจฉัยพร้อมคำพิพากษา และในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอีกครั้ง โดยโต้แย้งคัดค้านคำสั่งของผู้ถูกร้องตามรายงานกระบวนการพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ว่าในส่วนของคำให้การของผู้ร้องทั้งฉบับลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้มีคำสั่งรับคำให้การของผู้ร้องไปเรียบร้อยแล้ว เป็นคนละส่วนกับคำร้องที่ผู้ร้องขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ซึ่งปรากฏตามคำโต้แย้งพร้อมเหตุผลในคำร้องฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และคำแถลงลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ คำร้องของผู้ร้องจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่บัญญัติให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยและให้รอการพิพากษาคดีไว้จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ จะส่งคำร้องของผู้ร้องพร้อมคำพิพากษาย่อมไม่ชอบ และหากดำเนินกระบวนการพิจารณาตามคำสั่งดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างร้ายแรง ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ และเห็นว่าศาลต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ และการที่ผู้ร้องให้การเพิ่มเติมในคดีนี้ก็เพื่อให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้เห็นความไม่ชอบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับผู้ร้องในคดีนี้ หรือเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเห็นเองแล้ว และเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ผู้ร้องจะไม่ได้ยกขึ้นมาขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ตาม ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็สามารถส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ เช่นกัน ต่อมาวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ได้พิจารณาคำร้อง

- ๔ -

ดังกล่าวของผู้ร้องแล้วเห็นว่า แม้อำนาจในการสั่งรับหรือไม่รับคำโต้แย้งของคู่ความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จะเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ แต่อำนาจในการวินิจฉัยว่าคำโต้แย้งของ คู่ความเข้าหลักเกณฑ์ที่จะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย หรือไม่ นั้น เป็นอำนาจของศาลยุติธรรม หาใช่ว่าเมื่อคู่ความโต้แย้งอย่างไรแล้วศาลยุติธรรมจะต้องส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยทุกกรณี ไม่ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๐/๒๕๕๓ การที่ศาลไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องไปให้ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในทันที แต่ให้รอไว้วินิจฉัยพร้อมคำพิพากษา หาได้เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างไม่ อีกทั้งตามคำร้องของผู้ร้องไม่ปรากฏเหตุ แห่งความจำเป็นที่แตกต่างไปจากคำร้องของผู้ร้องที่ฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และ ฉบับลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ กรณีจึงไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม ให้ยกคำร้อง ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเป็นครั้งที่สาม โต้แย้งคัดค้านคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่า การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อ้างเหตุผลคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๐/๒๕๕๓ มาประกอบว่าศาลยุติธรรมมีอำนาจในการวินิจฉัยว่า คำโต้แย้งของคู่ความเข้าหลักเกณฑ์ที่จะต้องส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยหรือไม่ นั้น ผู้ร้องเห็นว่า คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวไม่อาจนำมาเป็นเหตุผลให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองยกคำร้องของผู้ร้องได้เพราะข้อเท็จจริงคนละกรณีกัน โดยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๐/ ๒๕๕๓ เป็นกรณีที่จำเลยในคดีดังกล่าวไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าการตีความของศาลขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญอย่างไร แต่คำร้องของผู้ร้องในคดีนี้ผู้ร้องได้ระบุไว้ชัดเจนว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๕ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕ และเป็นกรณีที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำร้องของผู้ร้องจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ อีกทั้งหลักเกณฑ์ที่จะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย นั้น ผู้ร้องไม่ทราบว่าหลักเกณฑ์ ใด ๆ จะนำมาใช้กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้หรือไม่ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ไม่ได้บัญญัติให้ศาลมีอำนาจพิจารณาคำร้องของคู่ความว่าเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ที่ศาลฎีกากำหนดแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงขอใช้สิทธิโต้แย้งคำสั่งศาลดังกล่าว และเมื่อ

- ๕ -

พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง แล้ว ไม่มีข้อความใดที่บัญญัติให้ศาลยุติธรรมรอการวินิจฉัยคำร้องพร้อมคำพิพากษาแต่อย่างใด และคำร้องของผู้ร้องเป็นคำร้องที่ครบถ้วนตามเงื่อนไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงต้องส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ก็ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดให้ศาลรอวินิจฉัยคำร้องของผู้ร้องพร้อมคำพิพากษาแต่อย่างใด หากคำร้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้อำนาจไม่ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยหาได้ไม่ เพราะเป็นการใช้อำนาจไม่ส่งคำโต้แย้งโดยไม่มีกฎหมายใดรองรับให้กระทำได้ และเป็นการปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน การที่ศาลอ้างเหตุผลตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๐/๒๕๕๓ ในการไม่ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย นั้น ผู้ร้องเห็นว่า คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวเป็นกรณีที่น่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง มาตีความใช้บังคับ ซึ่งตามคำร้องของผู้ร้องในคดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิโต้แย้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งบทบัญญัติที่กล่าวมาของรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับมีความแตกต่างกัน จึงไม่ควรนำคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเพื่อยกคำร้องของผู้ร้อง และหากพิจารณามาตรา ๒๑๒ วรรคสอง แล้ว เห็นได้ชัดเจนว่า อำนาจในการพิจารณาคำโต้แย้งของผู้ร้องเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่อำนาจของศาลยุติธรรมแต่อย่างใด นอกจากนี้ กรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยทันที แต่รอให้วินิจฉัยพร้อมคำพิพากษานั้น มีผลทำให้สิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องถูกละเมิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๒๗ ดังนั้น เมื่อคำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงต้องส่งข้อโต้แย้งของผู้ร้องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยทันที หากไร้อำนาจวินิจฉัยคำร้องของผู้ร้องพร้อมคำพิพากษา ซึ่งหากถึงวันที่ศาลพิพากษาแล้วกระบวนการพิจารณาคดีนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว และในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกร้องที่ ๑-๕ พิจารณาแล้ว มีคำสั่งตามคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ฉบับ โดยฉบับแรกมีลักษณะเป็นคำคัดค้านคำสั่งที่

ไม่ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรายงานกระบวนการลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จึงให้รับเป็นคำโต้แย้ง ส่วนคำร้องฉบับที่สองที่ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่าให้รอสั่งในนัดวันนี้นั้น ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีความเห็นควรรอไว้วินิจฉัยพร้อมคำพิพากษาเช่นเดียวกับคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ผู้ร้องเห็นว่าคำร้องของผู้ร้องต้องตามหลักเกณฑ์รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ต้องส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ไม่ส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย โดยสั่งให้วินิจฉัยคำร้องในวันพิพากษาคดี ถือเป็นกรกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ ยังเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของศาลไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๑๘๘ จึงเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามมาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๕ และต้องด้วยมาตรา ๕ คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๕ จึงมีผลใช้บังคับไม่ได้ ผู้ร้องจึงใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

(๑) การกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคดีหมายเลขคำที่ อม. ๕๑/๒๕๖๐ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๕ ต้องด้วยมาตรา ๕ มีผลให้คำสั่งไม่ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยใช้บังคับไม่ได้ หรือไม่

(๒) มีคำสั่งให้องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคดีหมายเลขคำที่ อม. ๕๑/๒๕๖๐ ส่งคำร้องของผู้ร้อง ฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยทันที และให้รอการพิพากษาคดีดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

- ๓ -

ต่อมาในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ สรุปได้ว่า ก่อนที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มีหนังสือที่ ผผ ๐๗/๑๑๖ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ร้องว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มีอำนาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นว่ากระบวนการตรากฎหมายไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ร้อง ผู้ร้องจึงต้องยื่นคำร้องคดีนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญเอง เนื่องจากได้ใช้สิทธิและเสรีภาพตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ (๑) แล้ว เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่เสนอคำร้องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ผู้ร้องไม่มีทางอื่นใดที่จะขอให้หน่วยงานอื่นเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องขอแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๒๑๒ หรือไม่ ซึ่งคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- ๘ -

ศาลย่อมมีอำนาจในการวินิจฉัยคำโต้แย้งของคู่ความว่าเป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น บังคับแก่คดี และยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นในอันที่ จะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ มิใช่ว่าเมื่อคู่ความโต้แย้งเช่นใดแล้วศาล จะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญทุกกรณี อีกทั้งศาลยังมีได้มีคำสั่งไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวต่อ ศาลรัฐธรรมนูญโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่ง ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๑๔/๒๕๖๑)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังสศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ